

בש"פ 660/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 660/16

בש"פ 9090/15

כבוד השופט ס' ג'ובראן
פלוני

לפני:
המערער:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערעור על החלטתה של כבוד רשמת בית המשפט
העליון ל' בנמלך מיום 21.1.2016 בבש"פ 9090/15

עו"ד לירון זילברמן

בשם המערער:

פסק דין

1. לפני ערעור על החלטת הרשמת ל' בנמלך מיום 21.1.2016 (בש"פ 9090/15) במסגרתה נדחתה בקשת המערער להארכת מועד להגשת ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע בתפ"ח 58579-05-15 (השופטים ח' סלוטקי, א' אינפלד וא' חזק) מיום 9.9.2015.

2. עובדות המקרה, בתמצית, הן כי המערער הורשע על יסוד הודאתו בכתב האישום המתוקן, במסגרת עסקת טיעון, בעבירה של מעשה מגונה. הצדדים הגיעו להסדר טיעון גם בעניין העונש, ועתרו במשותף להטלת עונש של 12 חודשי מאסר בפועל (להלן: הסדר טיעון סגור). בית המשפט המחוזי קבע, כי ההסדר אליו הגיעו הצדדים בנוגע לעונש סביר בנסיבות העניין, והשית על המערער עונש של 12 חודשי מאסר בפועל ושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירת מין מסוג פשע. כמו כן, נקבע כי המערער יתייצב לריצוי מאסרו ביום 1.12.2015.

3. המערער הגיש לבית המשפט המחוזי מספר בקשות לעיכוב ביצוע עונש המאסר ובהחלטתו מיום 13.12.2015 קבע בית המשפט המחוזי, כי הוא יתייבב לריצוי מאסרו ביום 3.1.2016. ביום 30.12.2015 הגיש המערער בקשה להארכת מועד להגשת ערעור, למעלה מחודשיים לאחר שחלף המועד הקבוע בחוק להגשת הערעור. ביום 10.1.2016 עיכב בית משפט זה (השופט צ' זילברטל) את מועד ביצוע עונש המאסר עד ליום 31.1.2016 על מנת לאפשר למערער "למצות את המהלך".

4. כאמור לעיל, הרשמת דחתה את בקשת המערער להארכת מועד להגשת ערעור בהליך העיקרי. תחילה ציינה הרשמת, כי ההצדקה הנטענת להגשת הערעור לאחר חלוף המועד היא רצונו של המערער להעלות במסגרת הערעור טענות הנוגעות להידרדרות במצבו הרפואי והנפשי. הידרדרות זו אירעה לטענתו לאחר שניתן גזר דינו ואף לאחר שחלף המועד להגשת הערעור. הרשמת קבעה כי מתן אפשרות להעלות בכל שלב טענות חדשות הנשענות על נסיבות מאוחרות לגזר הדין ולתקופת הערעור עליו, תפגע באופן ניכר בעקרונות הוודאות וסופיות הדין. עוד מצאה הרשמת כי המערער לא סיפק הסבר של ממש לאיחור בהגשת הבקשה להארכת מועד, וכי ההידרדרות במצבו הנפשי החלה עוד טרם חלף המועד להגשת הערעור, ובעת שהיה מיוצג על-ידי בא-כוחו הקודם. כמו כן, הרשמת קבעה כי סיכויי ההליך אינם תומכים בקבלת הבקשה להארכת מועד, וזאת לנוכח העובדה כי המערער מבקש להתערב בעונש שהושת עליו בהסכמתו, במסגרת הסדר טיעון סגור.

5. מכאן הערעור שלפניי, במסגרתו טוען המערער כי לא הייתה לו כל שליטה על ההידרדרות במצבו הרפואי ולכן אין לזקוף לחובתו את העובדה שמצבו הידרדר לאחר שחלף פרק הזמן שנקבע להגשת הערעור. בנוסף, המערער סבור כי העובדה שפנה לערכאת הערעור רק ביום 30.12.2015 אינה צריכה לעמוד לו לרועץ, שכן רק בשלהי חודש דצמבר הוא הסדיר את ייצוגו בידי בא-כוחו הנוכחי. כמו כן, המערער גורס כי אמנם מתבקשת התערבות חריגה מאוד בעונש שהושת עליו בהסכמתו במסגרת הסדר טיעון סגור, אולם, לדידו, מצבו הרפואי החריג מצדיק לכל הפחות את בחינת עניינו בפני ערכאת הערעור.

דין והכרעה

6. לאחר שעיינתי בחומר שבפניי מצאתי כי דין הערעור להידחות. ככלל, הארכת מועד בדין הפלילי תינתן מקום שבעל הדין שאיחר בהגשת הערעור הצביע על "טעם ממשי" המניח את הדעת לאיחור. במסגרת זאת, יש להביא בחשבון מספר שיקולים, כאשר המרכזיים שבהם הם הסיבה לאיחור וסיכויי ההליך המרכזי (בש"פ 8197/13 אמסלם נ' מדינת ישראל (8.1.2014)). כמו כן, יילקחו בחשבון שיקולים נוספים, וביניהם משך האיחור בהגשת הערעור; האינטרס הציבורי בהכרעה בהליך; וחשיבות הזכויות העלולות להיפגע מאי מתן האורכה (בר"מ 6094/13 מדהנה נ' המשרד לקליטת עליה (10.12.2013)). לא למותר לציין, כי המבחנים למתן אורכה בהליכים פליליים מקלים ביחס למבחנים למתן אורכה בהליכים אזרחיים (בש"פ 5976/15 יעקובי נ' מדינת ישראל (8.9.2015)).

7. סבורני כי מכלול השיקולים הרלבנטיים לענייננו מטה את הכף לעבר דחיית הערעור על החלטת הרשמת. נקודת המוצא היא כי לרשמת מסור שיקול דעת נרחב, וערכאת הערעור לא תתערב בו בנקל (ראו: בש"פ 7157/15 חן נ' כונס הנכסים הרשמי (15.11.2015); בש"פ 3196/14 דוד נ' פרקליטות המדינה (9.6.2014)). לא מצאתי במקרה שלפנינו כי נפל פגם כלשהו בשיקול דעתה של הרשמת, אשר התייחסה בהחלטתה המפורטת והמנומקת לכלל השיקולים הרלבנטיים.

8. שוכנעתי כי במקרה דנן המערער לא הצליח להצביע על "טעם ממשי" המצדיק מתן אורכה להגשת ערעור. כך, ההידרדרות במצבו של המערער, כפי שעולה מהמסמכים הרפואיים שהגיש, החלה בטרם חלף המועד הקבוע בחוק להגשת הערעור, ועל כן דומה כי היה ביכולתו להגיש את הבקשה במועדה. זאת ועוד, בשל ההידרדרות במצבו הרפואי, המערער הגיש לבית המשפט המחוזי מספר בקשות לעיכוב ביצוע עונש מאסרו בימים 30.11.2015, 7.12.2015 ו-10.12.2015. את שתי הבקשות הראשונות הגיש המערער באמצעות בא-כוחו הקודם ואילו רק הבקשה האחרונה הוגשה ללא ייצוג משפטי. עובדות אלה מלמדות כי על אף שהמערער היה מודע להידרדרות במצבו ואף היה מיוצג בידי עורך-דין הוא בחר לפסוע בנתיב של בקשות לעיכוב ביצוע, ופנה לערכאת הערעור רק ביום 30.12.2015 - חודש לאחר בקשתו הראשונה לעיכוב ביצוע עונש המאסר מחמת ההידרדרות במצבו הרפואי.

9. יתרה מכך, אף אם נניח לטובתו של המערער כי הוא לא היה מודע למלוא חומרתה של ההידרדרות במצבו הרפואי והנפשי עד לאחר חלוף המועד להגשת הערעור, אינני סבור כי יש בכך כדי לשנות את תוצאת החלטתה של הרשמת. עקרונות הוודאות המשפטית וסופיות הדיון מתווים מדיניות משפטית לפיה נסיבות מאוחרות - אשר התרחשו לאחר חלוף המועד להגשת הערעור - אינן מצדיקות מתן ארכה, למעט מקרים חריגים ומצומצמים. אמנם, ככלל ישנו מקום להקל עם מבקשי הארכת מועד במסגרת הליכים פליליים - ביחס למבקשים במסגרת הליכים אזרחיים. אולם, במקרה דנן לא מצאתי מקום למתן ארכה, וזאת לנוכח היעדרו של "טעם ממשי" לאיחור, כמפורט לעיל; סיכויי הנמוכים של ההליך, בהיותו מופנה נגד חומרת העונש שהושת על המערער בהסכמתו במסגרת הסדר טיעון סגור; ומשך האיחור הניכר בהגשת הערעור. על כל האמור, אין בידי לקבל את הערעור.

10. סוף דבר, הערעור נדחה. על המערער להתייצב לתחילת ריצוי עונשו בבימ"ר דקל, ביום 15.2.2016 לא יאוחר מהשעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס בטלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

ניתן היום, כ"א בשבט התשע"ו (31.1.2016).

ש ו פ ט